

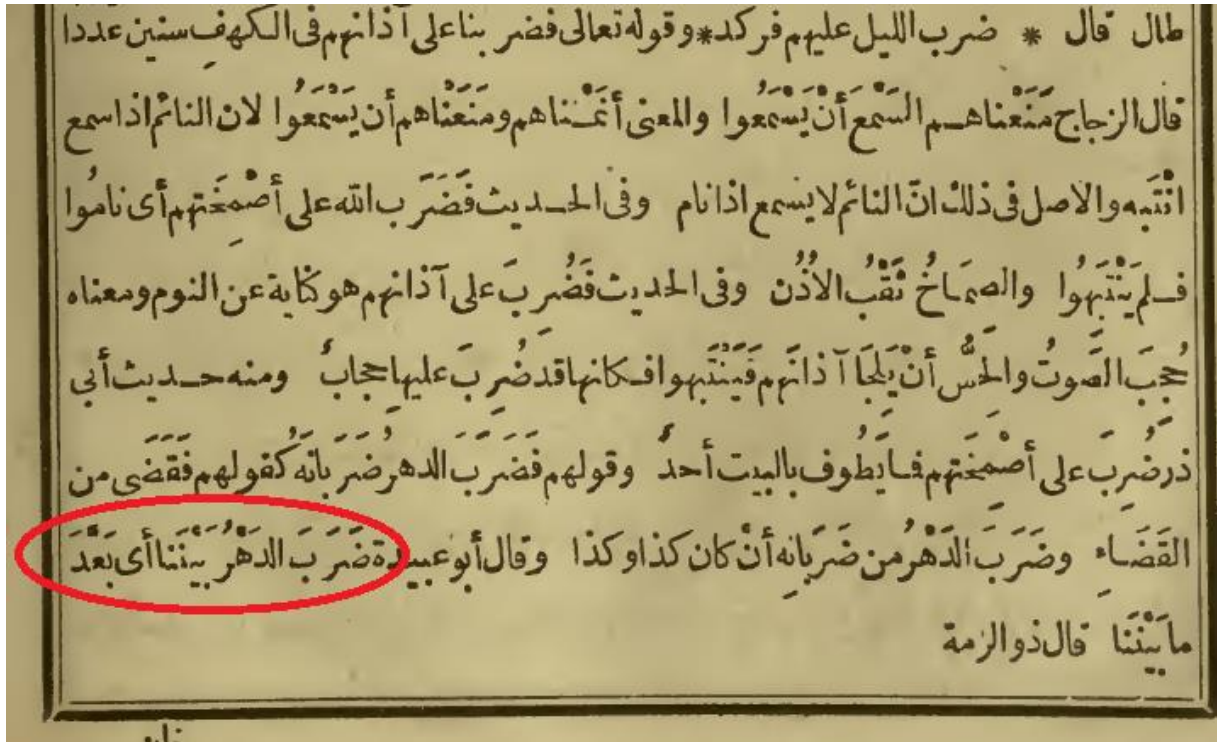
DARABE FİİLİNİN

“UZAKLAŞTIRMA”

ANLAMINA DA GELEBİLDİĞİNİ GÖSTEREN

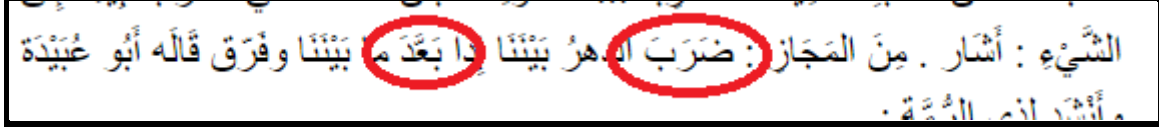
BAZI KAYNAKLAR

1) **Lisânu'l-Arab** (لسان العرب): İbn Manzûr (ö. 1311) tarafından yazılmış olan bu sözlük, Arapçanın en büyük sözlüklerinden biridir. Sözlüğün drb (ضرب) maddesinde, aşağıdaki resimde görüldüğü gibi, “Darabe’d-dehru beynenâ (Zaman aramızı uzak kıldı.)” cümlesindeki darabe (ضَرَبَ) fiilinin, be’ade (بَعَدَ) fiili ile eş anlamlı olduğu ifade edilmiştir. Bilindiği gibi be’ade (بَعَدَ) fiili; **uzak kılmak, uzaklaştırmak** anlamlarına gelmektedir.

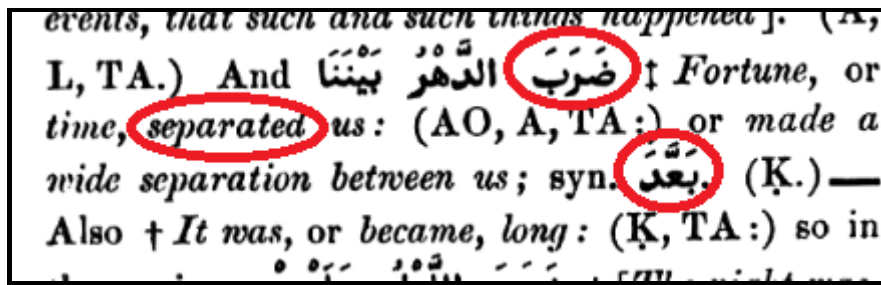
Resim 1. İbn Manzûr. Lisânu'l-Arab. ضرب .

2. **Tâcu'l-Arûs** (تاج العروس): ez-Zebîdî (ö. 1791) tarafından yazılmıştır. Bu meşhur sözlükte de, darabe (ضَرَبَ) fiilinin, be'ade (بَعَدَ) fiili (uzak kılmak, uzaklaştırmak) ile eş anlamlı olabileceği ifade edilmiştir.

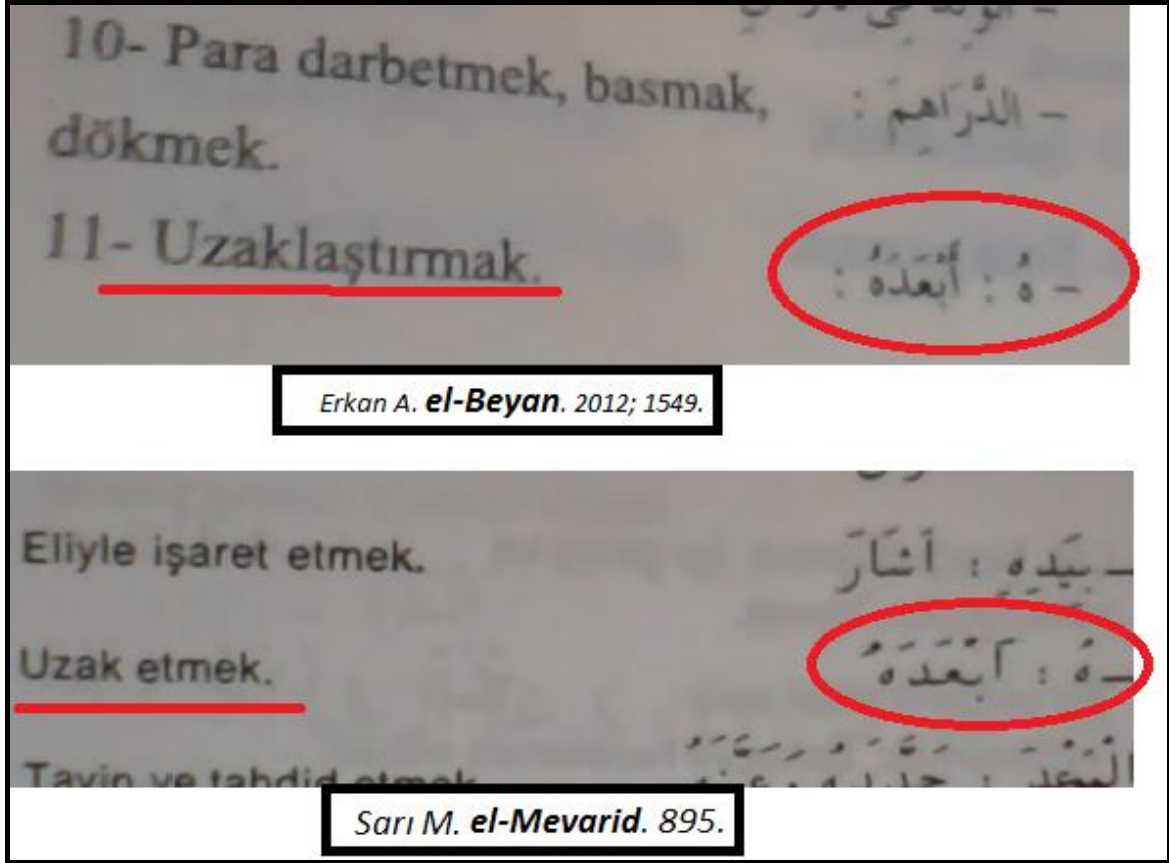
Resim 2. ez-Zebîdî. Tâcu'l-Arûs. ضرب .

3. **An Arabic-English Lexicon**: Edward William Lane (ö. 1876) tarafından yazılan bu sözlükte, “Darabe'd-dehru beynenâ (Zaman bizi **avırdı**.)” cümlesindeki darabe (ضَرَبَ) fiilinin, be'ade (بَعَدَ) fiili ile eş anlamlı olduğu ifade edilmiştir.

Resim 3. Lane EW. An Arabic-English Lexicon. ضرب .

4. **el-Mevarid ve el-Beyan:** Günümüzde, piyasada mevcut olan en geniş kapsamlı Arapça-Türkçe sözlüklerden ikisi; el-Mevarid ve el-Beyan'dır. Bu sözlüklerde de, darabe (ضَرَبَ) fiilinin, eb'ade (أَبْعَدَ) (uzak kılmak/uzaklaştırmak) anlamına gelebileceği bilgisi mevcuttur.

Resim 4. el-Beyan ve el-Mevarid Arapça-Türkçe sözlükleri. ضرب .

SONUÇ

Arapçada “drb (ضرب)” kökü, bir şeyi başka bir şeye vurmak anlamına gelir (el-İsfahanî. Müfredât). Bu yüzden, darabe (ضَرْب) fiili, “ayakları yere vurmak/gitmek” anlamından hareketle; “**uzak etmek/uzaklaştırmak**” gibi manalar kazanmıştır. Bu sebeple, Kuran’da Nisa suresinin 34. ayetinde geçen “(i)dribû-hunne” ifadesine, “**onları uzaklaştırın**” şeklinde bir mana vermemizin, kelimenin sözlük anlamına aykırı olmayacağını söyleyebiliriz.

En doğrusunu Allah bilir!